Kontor for Politik og Driftsudvikling
Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen

Bilag 1

Sammenligning af Opgang til Opgang og Helhedsorienteret Familieindsats

Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsudvalget har været på studietur i Aarhus Kommune og har i den forbindelse besøgt Gellerupparken og hørt om indsatsen Opgang til Opgang (OTO). I København er der en lignende indsats kaldet Helhedsorienteret Familieindsats på Nørrebro og Bispebjerg (HFI). På denne baggrund har udvalget på udvalgsmødet den 17. august 2026 bestilt et notat, der indeholder følgende:

1) En beskrivelse af begge indsatser.
2) Hvordan de to indsatser ligner og adskiller sig fra hinanden.
3) Fordele og ulemper ved indsatserne, herunder om der også er ulemper forbundet med, at OTO er placeret i Gellerupparken.
4) Hvordan og hvorvidt elementer fra OTO, som ikke allerede er indeholdt i HFI, kan tænkes ind i HFI.

01-10-2026

Sagsnummer I F2
2026 - 18123

Dokumentnummer i F2
11846201

Sagsnummer i eDoc
2026-0275141

Sagsbehandler
Stine Gammelgaard Jakobsen

1. Beskrivelse af indsatserne

Opgang til Opgang (OTO)
OTO var i første omgang et udviklingsprojekt i Aarhus Kommune fra 2019-2023. Indsatsen omfattede 62 familier i Gellerup-området, herunder Gellerupparken. På baggrund af gode resultater blev projektet i 2024 gjort permanent og udvidet til også at omfatte boligområderne Tilst og Viby.

Målgruppen er familier med børn, hvor mindst én forælder er ledig og typisk modtager kontanthjælp. To af områdernes indsatser er forankret i jobcenteret/beskæftigelsesafdelingen i forvaltningen kaldet "Sociale forhold og beskæftigelse", og ét områdes indsats blev forankret i forvaltningen "Sundhed og omsorg". Der indgår et tværfagligt samarbejde mellem 5 forvaltninger i indsatsen. Der arbejdes med et tydeligt beskæftigelsesfokus sideløbende med familiens samlede situation, herunder børn, skole, sundhed og fritid.

Et centralt element er et fast tværfagligt team på ca. 10 medarbejdere i hvert boligområde, som arbejder sammen med familierne. Teamet har myndighedsansvar i.f.t. både beskæftigelsesloven, Barnets lov og serviceloven. Alle familier har et fast makkerpar tilknyttet familien som en del af teamet. Teamet er fysisk placeret i boligområdet og kan møde familierne i deres hjem, lokalområdet eller andre steder.

Indsatsen hviler på tre tilgange: Relationel velfærd (borgernes drømme og tillidsfulde relationer i centrum), Helhedsorientering og tværfaglighed samt JobFirst / Place-then-train (hurtig, skræddersyet

Kontor for Politik og Driftsudvikling
Bernstorffsgade 17
1577 København V

tilknytning til arbejdsmarkedet med sideløbende støtte). Teamet arbejder ud fra en samtidighedstænkning, hvor borgerens kompetencer udvikles på arbejdspladsen, samtidig med at borgeren får den rette støtte til at håndtere sociale, fysiske eller mentale udfordringer.

OTO bygger på en stærk relationel tilgang, hvor familien i høj grad er med til at definere mål og prioriteringer. Tanken er, at kommunen skal tilpasse indsatsen til familien frem for omvendt.

Helhedsorienteret Familieindsats på Nørrebro/Bispebjerg
Indsatsen er en tværforvaltningsindsats til familier med komplekse problemstillinger på Nørrebro og Bispebjerg (2023-26). Ved budgetforhandlinger for 2027 er det vedtaget at videreføre indsatsen i en justeret form i perioden 2027-30.

Indsatsen går på tværs af SOF, BIF, BUF, KFF og SUF med SOF som projektleder. Målgruppen er familier med komplekse sociale problemstillinger, som har sager i både BIF og SOF samtidigt, og som er bosiddende på Nørrebro eller Bispebjerg.

HFI arbejder ud fra to overordnede mål: 1) at give familierne en bedre oplevelse af mødet med kommunen og 2) at forbedre familiens samlede livssituation.

Organiseringen består af et kerneteam og et supportteam. Kerneteamet består af familien samt børne- og ungerådgiveren fra SOF og jobrådgiveren fra BIF, der allerede er tilknyttet familien. Der er således et kerneteam/makkerpar tilknyttet hver familie. Som en del af kerneteamet er der tilknyttet én fra Supportteamet, som understøtter koordinering og mødeledelse af kerneteams, samt mødeledelse af de møder i Supportteamet, der omhandler den pågældende familie. Supportteamet består af medarbejdere fra alle forvaltningerne og bidrager med faglig sparring til kerneteamet og understøtter indgangen til forvaltningerne.

De nærmere omstændigheder for udmøntningen af budget 2027 er ved at blive fastlagt på tværs af forvaltningerne. Dette arbejde indebærer også tilrettelæggelsen af kerneteamets sammensætning og forvaltningernes justerede rollefordeling på baggrund af ændringerne, som blev besluttet i Budget 2027. Der vil desuden blive foretaget en løbende monitorering af familiernes progression på udvalgte indikatorer, som vil danne grundlag for videreudvikling af indsatsen.

2. Ligheder og forskelle
De to indsatser har mange lighedspunkter. Begge indsatser bygger på en grundlæggende erkendelse af, at familier med komplekse problemer kan have svært ved at skabe progression, når kommunen arbejder opdelt i forskellige faglige og organisatoriske afdelinger. I forlængelse heraf kan nævnes følgende ligheder:

- Fælles formål om at skabe et bedre møde mellem udsatte familier og kommunen og lægger vægt på relationer og tillid.
- Tværfaglig, helhedsorienteret tilgang, hvor kommunens indsatser i flere forvaltninger koordineres, og der er én indgang til kommunen.
- Tager udgangspunkt i hele familiens situation, fremfor den enkelte borger med henblik på at fremme trivsel, beskæftigelse og børns skolegang.
- Fokus er på borgere i udsatte boligområder og har lokaler fysisk placeret i lokalområdet, hvor samtaler med familierne kan afholdes. Samtaler kan også afholdes hjemme hos familierne.

Der er dog nogle nuanceforskelle i, hvordan indsatsene er organiseret, der skitseres i denne tabel:

Parameter	**Opgang til Opgang (OTO)**	**Helhedsorienteret Familieindsats (HFI)**
Formål	Overordnet formål er at flere opnår job eller får afklaret deres forsørgelsesgrundlag, børnene kommer i skole og får fritidsaktiviteter, og at sundhedsudfordringer bliver løst og familiens samlede trivsel øges.	Overordnet formål er at forbedre hhv. mødet med kommunen og familiens samlede livssituation. Dette er kombineret med forskellige delmål, fx at flere opnår tilknytning til arbejdsmarkedet.
Forankring	Jobcenter/beskæftigelses afdelingen i forvaltningen "Sociale forhold og beskæftigelse" i to boligområder samt "Sundhed og omsorg" i et boligområde.	Socialforvaltningen er projektleder.
Organisering og myndighed	Ét samlet tværfagligt team i hvert område med myndighed på samtlige 5 forvaltningsområder.	Et kerneteam for hver familie samt fælles supportteam. Myndighed er forankret i de forskellige forvaltninger.
Ledelse	Hvert af de tre teams har egen leder med både personale- og fagligt ansvar for alle medarbejdere fra forskellige forvaltninger.	Styregruppe. Driftsledergruppe. Tovholder i SOF. Afdelingsledere for alle medarbejdere i alle kerneteams.

Beskæftigelsesfokus	Stærkt og eksplicit JobFirst-fokus. Beskæftigelse ses både som mål og middel for hele familien.	Sociale indsatser og beskæftigelsesindsatser koordineres. Det er ét ud af flere mål i indsatsen, at flere opnår job.
Økonomi	Midler afsat til medarbejderteams og ledelse. I projektperioden (2019-2023) var der afsat aktivitetsmidler til at kunne understøtte familiens drømme, fx til psykologsamtale, en cykel, en pc, en mentor til lektiehjælp. Indsatser efter LAB, SEL og Barnets lov finansieres af forvaltningernes egne midler.	Midler afsat til medarbejderteams og ledelse. I 2023-26 er der afsat midler til indsats fra fx skolefraværskonsulent, forløb i Idrætsprojektet (SOF) og familiesundhedssamtaler (SUF). Indsatser efter LAB, SEL og Barnets lov finansieres af forvaltningernes egne midler.

3. Fordele og ulemper ved indsatserne

HFI

HFI har etableret en organiserings- og samarbejdsmodel, der er nem at tænke ind i den almindelige drift, idet den kan anvendes efter projektafslutning. Modellen medfører, at borgerne ikke skal skifte sagsbehandler for at være en del af indsatsen, idet det er borgerens sagsbehandler, der indgår i kerneteamet omkring familien. Det er desuden tanken, at samarbejdsmodellen med tiden skal komme mange andre borgere til gode, idet sagsbehandlerne, der indgår i kerneteams, også kan anvende metoden på borgere, som ikke er med i indsatsen. Ulempen ved denne model kan være, at det tager længere tid at udbrede metoden og skabe en fælles tilgang, idet det involverer mange medarbejdere i kerneteams uden en fælles leder. Evalueringen af HFI har bl.a. vist følgende:

- Andelen af forældre på kontanthjælp er faldet, og flere har været i praktik. Dog er forældres overgang til arbejdsmarkedet begrænset. Den øgede trivsel i familien giver mere stabilitet i jobsamtaler og mulighed for at håndtere beskæftigelsesindsats i sammenhæng med sociale indsatser.
- HFI har manglet en overordnet vision og én faglig tilgang, hvilket har udfordret udbredelsen af det samlede helhedsorienterede arbejde.

- HFI's lederforum har manglet beslutningskompetence på tværs af forvaltningerne.

OTO
OTO har i højere grad en organisering, der bærer præg af én fælles organisering om familien. Ét samlet team med en fælles leder kan gøre det nemmere at udvikle en fælles retning og metode og at opnå den helhedsorienterede og koordinerede indsats. En evaluering af OTO viser bl.a. følgende positive resultater:

- Relationel velfærd, der handler om medindflydelse, relationer og helhedssyn, giver stor værdi for både familier og medarbejdere.
- JobFirst – i kombination med en relationel og helhedsorienteret tilgang – medfører, at flere borgere med begrænset arbejdsevne og mange års ledighed lykkes med at få en ny og bæredygtig tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Beskæftigelse er et motiverende mål blandt langtidsledige forældre, men også et meningsfuldt middel i en social- og sundhedsfaglig familieindsats.

Evalueringen har også vist følgende udfordringer:

- Det tværfaglige samarbejde i ét team stiller store krav til medarbejderes kompetencer, idet de skal kunne arbejde på tværs af traditionelle faggrænser og både arbejde som specialist og generalist.
- Det er virksomt, at OTO er opsøgende og opnår en tillidsfuld relation. Men risikoen ved dette er, at OTO kommer for tæt på og skaber et afhængighedsforhold for borgerne.

Ifølge Aarhus Kommune har det ikke medført ulemper, at indsatsen er fysisk placeret i et boligområde.

4. Vurdering vedr. elementer fra OTO, der evt. kan tænkes ind i HFI
Som nævnt ovenfor er det ifm. budgetforhandlingerne for 2027 bredt politisk besluttet at videreføre HFI-indsatsen i en justeret form i perioden 2027-2030, og disse justeringer er ved at blive implementeret.

De involverede forvaltninger vurderer på denne baggrund, at det på nuværende tidspunkt er for tidligt at tænke yderligere ændringer ind i HFI.